

Učinak ekstrakata kratkozupčaste i dalmatinske kadulje na agregaciju trombocita

SAŽETAK

Kadulja (*Salvia* sp.) je rod mediteranskih biljaka koji se koristi za aromatiziranje hrane. U ovom su radu ispitani ukupni udjel polifenola, antioksidacijska svojstva i antitrombocitni učinak kratkozupčaste kadulje (*Salvia brachyodon* Vandas), te su uspoređeni s najčešće korištenom vrstom kadulje (*S. officinalis*, tj. dalmatinska kadulja). Udjel ukupnih flavonoida iznosio je 0,08-0,23 %, a fenolnih kiselina 0,47-3,04 %. Antioksidacijska aktivnost kratkozupčaste kadulje, ispitana pomoću DPPH testa, bila je izraženija (29-36 mg/mL ekvivalenata galne kiseline) od aktivnosti dalmatinske kadulje. U funkcionalnom testu primarne hemostaze, ekstrakt kratkozupčaste kadulje nanomolarne koncentracije od 21 nM spriječio je agregaciju trombocita, čime je potvrđeno da se može upotrijebiti za prevenciju tromboze, i to kao funkcionalna hrana ili nadomjestak prehrani. Antitrombocitna aktivnost povezana je s antioksidacijskim kapacitetom ($r=0,7014$, $p=0,0352$), što upućuje na zaključak da na prevenciju agregacije ne utječe samo jedan spoj, već je to rezultat sinergističkog učinka polifenola. Dobiveni rezultati su preliminarni i zahtijevaju detaljnije ispitivanje moguće primjene navedenih biljnih vrsta u svrhu prevencije kardiovaskularnih bolesti i agregacije trombocita.

Ključne riječi: kadulja, flavonoidi, fenolne kiseline, agregacija trombocita